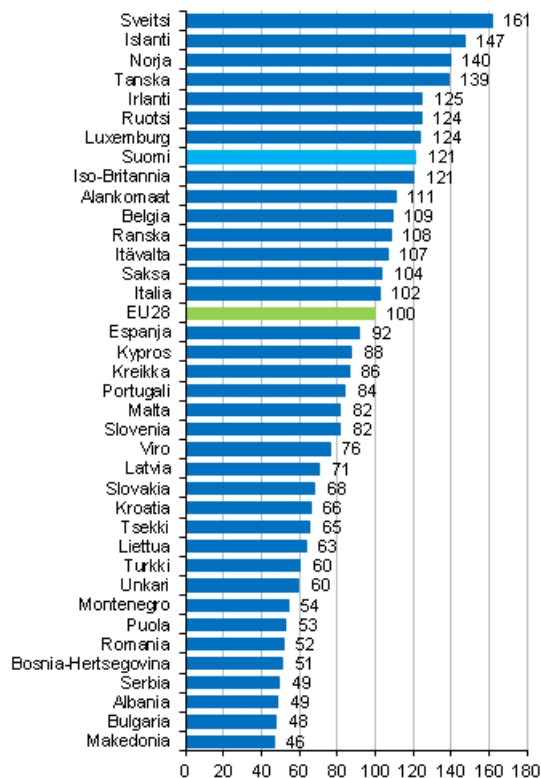

Kansainvälinen hintavertailu 2017

Euroopan maiden kuluttajahinnoissa suuria eroja vuonna 2016

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso vaihteli suuresti Euroopan maiden välillä vuonna 2016. Sveitsin hintataso ylitti EU-keskiarvon 61 prosentilla. Euroopan maista halvimmassa, Makedoniassa, Bulgariassa, Albaniassa ja Serbiassa hinnat olivat alle puolet EU-keskiarvosta. EU-jäsenmaista kalleinta oli Tanskassa ja edullisinta Bulgariassa. Tiedot perustuvat EU-tilastoviranomaisen, Eurostatin, koordinoimaan ECP (European Comparison Programme) -hintavertailuohjelmaan. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso 2016, EU28=100

Suomi kuului muiden Pohjoismaiden tavoin Euroopan maista kalleimpiin. Islannin kokonaishintataso ylittää EU-keskiarvon 47 prosentilla. Norjan ja Tanskan hintataso on noin 40 prosenttia yli EU-keskiarvon. Ruotsi ja Suomi ylittävät EU-keskiarvon hieman yli 20 prosentilla. Eri tuoteryhmiä tarkasteltaessa alkoholijuomat ja tupakka, sekä ravintola- ja majoituspalvelut ovat Suomessa suhteellisesti kalleimpia. EU-keskiarvon alle jäävät Suomessa puolestaan energian ja tietoliikenteen hinnat.

Erilaisien verotuskäytäntöjen vuoksi hintaerot ovat selkeimpiä alkoholijuomien ja tupakan tuoteryhmässä. Norjan hintataso on yli viisinkertainen Euroopan halvimpaan maahan, Makedoniaan verrattuna. Hintatasoerot ovat suuria myös palveluita sisältävissä tuoteryhmissä niihin sisältyvien työvoimakustannusten vuoksi. Yhtenäisin hintataso oli vaatetuksen ja jalkineiden, viihde-elektroniikan ja kodinkoneiden, sekä ajoneuvojen tuoteryhmissä, joissa kaikissa on suhteellisen paljon vahvoja kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisätietoja tuoteryhmäkohtaisista hintatasoista löytyy liitetaulukosta 1.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) –hintavertailuohjelmaan, jossa on mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), potentiaalinen jäsenmaa (Bosnia-Hertsegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Vertailussa on mukana noin 2400 tuotetta.

Vertailun hinnat on kerätty vuosina 2014-2016 ja Eurostat on päivittänyt ne valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiolla vastaamaan vuoden 2016 keskihintoja. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Tuloksia esitellään laajemmin Eurostatin julkaisemassa Statistics Explained -sarjan julkaisussa. Julkaisun voi ladata pdf-tiedostona Eurostatin sivuilta: [Eurostatin verkkojulkaisu](#).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2016, EU28=100.....4

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2016, EU28=100

Valtio	Tuoteryhmä ¹												
	Yksityisen kulutuksen kokonais-hintataso	Elin-tarvikkeet ja alkoholitomat juomat	Alkoholi-juomat ja tupakka	Vaate-tus	Jalki-neet	Sähkö, kaasu ja muut poltto-aineet	Huone-kalut, matot ja muut lattian-pääl-lysteet	Kodin-koneet	Ajo-neuvot	Julkinen liikenne	Posti ja tietoliikenne	Viihde-elektroniikka	Ravin-tolat ja hotellit
Sveitsi	161	173	128	143	119	102	97	120	103	127	135	97	167
Islanti	147	146	196	163	166	68	134	154	129	168	107	145	162
Norja	140	163	223	129	131	81	105	125	137	134	104	112	161
Tanska	139	148	122	131	136	127	106	115	146	124	80	115	150
Irlanti	125	120	175	112	109	110	92	99	111	109	134	100	120
Ruotsi	124	126	128	136	131	113	107	114	99	113	87	109	144
Luxemburg	124	121	90	105	102	77	122	112	99	78	103	100	111
Suomi	121	120	135	122	124	85	103	107	111	123	77	108	127
Iso-Britannia	121	98	162	89	96	93	115	99	102	138	129	94	111
Alankomaat	111	101	109	111	115	103	115	99	119	113	109	102	109
Belgia	109	112	102	112	112	104	112	105	104	106	128	106	117
Ranska	108	112	104	104	98	99	94	105	104	106	102	112	117
Itävalta	107	123	91	102	102	103	109	94	101	103	90	100	103
Saksa	104	106	95	103	102	120	95	101	99	119	98	98	109
Italia	102	112	97	104	102	122	114	108	101	69	120	104	104
Euromaat 19	102	107	97	103	101	109	100	103	100	97	104	102	100
Espanja	92	95	86	91	97	108	103	102	88	80	109	100	86
Kypros	88	109	91	100	99	84	98	116	89	76	82	109	91
Kreikka	86	105	91	100	104	94	97	92	95	82	139	101	81
Portugali	84	96	89	100	99	122	94	114	108	85	99	109	75
Malta	82	108	99	101	99	73	110	132	102	86	90	105	81
Slovenia	82	99	81	98	89	86	76	100	90	93	97	100	82
Viro	76	90	86	113	110	69	89	94	86	67	58	99	80
Latvia	71	91	84	104	110	69	82	87	85	57	59	94	82
Slovakia	68	88	71	104	98	89	72	92	80	48	81	94	74
Kroatia	66	94	72	99	95	66	76	95	91	74	73	104	71
Tšekki	65	81	71	96	87	89	70	92	78	52	93	91	56
Liettua	63	80	73	104	103	64	77	92	83	59	50	95	65
Turkki	60	86	84	62	67	66	71	98	107	52	79	99	68
Unkari	60	80	67	82	100	58	61	87	87	65	85	95	60
Montenegro	54	78	59	100	108	55	65	95	84	54	74	98	55
Puola	53	62	68	90	84	67	63	75	83	53	52	86	71
Romania	52	62	69	92	101	58	69	91	84	47	56	93	53
Bosnia-Hertsegovina	51	74	51	95	94	47	56	99	83	69	79	104	55
Serbia	49	69	49	93	91	44	62	94	85	54	55	105	49
Albania	49	72	53	96	88	48	54	95	81	34	54	101	40
Bulgaria	48	71	56	81	78	52	48	84	86	46	66	94	44
Makedonia	46	58	39	80	86	48	62	88	88	40	60	97	41

1) Julkaisussa esitetyt tuoteryhmät eivät kata koko yksityistä kulutusta

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintatutkimuksiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksejä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston julkaisujen liitetaulukoista.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, Eurostatin ja OECD:n yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), kaksi potentiaalista ehdokasmaata (Bosnia-Herzegovina ja Kosovo) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT 2010).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveystieteet
- 07 Liikenne
- 08 Tietoliikenne
- 09 Virkistys- ja kulttuuritoiminta
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheissa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- havainnoitujen hintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeisteleminen aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

Bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöjen arvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

Kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT 2010:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia eri tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. Statistics Explained -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat vaihtuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelut käyttökohteet:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttökohteita:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset

Lisätietoja

Harri Kananaja 029 551 3567

Tomi Liimatainen 029 551 3490

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Eurostat: Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-8379 (pdf)